

16 de desembre del 2009

Estadística de biblioteques 2008

- **Els usuaris inscrits a les biblioteques catalanes augmenten un 9,4% entre els anys 2006 i 2008**
- **El 54,6% del préstec domiciliari és de llibres i el 27,1% és de documents audiovisuals**
- **1 de cada 3 biblioteques té més de 500 m²**
- **El 94,7% de les biblioteques de Catalunya disposen de connexió a Internet**
- **Més de la meitat de les biblioteques depenen de l'Administració local**

A Catalunya hi ha 818 biblioteques públiques i privades, un 1,7% menys que el 2006. Segons l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat), l'any 2008 hi ha 1,1 biblioteques per cada 10.000 habitants que disposen de 3,1 llibres per habitant.

El nombre de biblioteques s'ha reduït els darrers anys, però aquest descens no afecta de la mateixa manera totes les biblioteques. El nombre de biblioteques grans (més de 500 m² de superfície útil) ha augmentat i l'any 2008 són 260, 26 més que l'any 2006. Per contra, les biblioteques petites i mitjanes s'han reduït: l'any 2008 n'hi ha 558, mentre que el 2006 n'hi havia 598.

La distribució de les biblioteques mostra una notable cobertura del territori, ja que les proporcions per habitant més elevades les trobem als àmbits amb menys densitat de població de Catalunya: l'Alt Pirineu i Aran (2,99‰), l'Àmbit de Ponent (2,07‰) i les Terres de l'Ebre (2,03‰). Les biblioteques d'aquests territoris, però, són de menor dimensió que les dels àmbits més poblats. Com a exemple, a l'Alt Pirineu, les biblioteques amb menys de 100 m² de superfície útil representen el 54,5% del total, mentre que a l'àmbit metropolità representen el 22,1%.

El nombre d'usuaris inscrits va arribar a 3.667.052 de persones el 31 de desembre del 2008 i el nombre de visitants va ser de 41.361.096 de persones. Totes dues xifres són superiors a les registrades el 2006, un 9,4% en el cas dels usuaris inscrits i un 1,8% en el cas dels visitants. A les Comarques Gironines, a les Terres de l'Ebre i a Comarques Centrals, es registren augments tant d'usuaris inscrits com de visitants, on destaquen els forts augments dels dos primers àmbits esmentats que superen el 20%. Per la seva banda, el Camp de Tarragona i l'Alt Pirineu i Aran tenen menys usuaris que l'any 2006 mentre que el nombre de visitants ha augmentat. A l'Àmbit Metropolità i a Ponent s'inverteix la tendència i augmenten els usuaris, mentre que hi ha menys visitants.

L'ús d'ordinadors cada vegada està més generalitzat. El 89% de les biblioteques tenen ordinadors per a ús públic exclusiu i el 96,1% per a la gestió interna. Això suposa que els usuaris tenen al seu abast 7.772 equips informàtics, quasi el doble que l'any 2002.

Pel que fa als serveis d'Internet hi ha 775 biblioteques, 94,7% del total, que tenen connexió a Internet i d'aquestes, 393 tenen pàgina web, la qual cosa suposa el 48% de les biblioteques. D'altra banda, tots aquests indicadors evolucionen a l'alça, com ho mostra el fet que les biblioteques que disposen d'Internet per a ús públic exclusiu representen el 84,1% del total, mentre que l'any 2002 representaven el 67,2%.

El llibre segueix sent el suport més prestat a les biblioteques catalanes, ja que representa el 54,6% del préstec domiciliari, seguit dels documents audiovisuals que sumen el 27,1% del total de documents prestats. Cal destacar que el préstec de documents audiovisuals ha registrat un augment del 46,8% respecte a l'any 2006 i que el de llibres ha augmentat un 10,4%.

L'evolució del nombre de biblioteques segons la disponibilitat de llocs de consulta mostra que cada vegada hi ha més biblioteques grans (més de 50 llocs de consulta) i més biblioteques petites (menys de 10 llocs). Per contra, les biblioteques de dimensió mitjana (més de 10 i menys de 50 llocs de consulta), que són el grup majoritari, ja que representen el 42% del total, cada vegada són menys (347 l'any 2008 i 430 l'any 2002).

Del total de 818 biblioteques censades, 420 depenen de l'Administració local (51,3%), 169 depenen de la Generalitat de Catalunya (20,7%), 134 biblioteques de titularitat privada (16,4%) i 53 de dependència universitària (6,5%) i 15 són de dependència estatal (1,8%). Resten 27 biblioteques de titularitats diverses que representen el 3,3% del total.

<http://www.idescat.cat/premsa/>

Taula 1. Evolució del nombre d'usuaris inscrits i de visitants. Catalunya i àmbits. 2008-2006

	Usuaris inscrits			Visitants		
	2008	2006	Variació 08/06	2008	2006	Variació 08/06
Catalunya	3.667.052	3.350.530	9,4	41.361.096	40.612.544	1,8
Àmbit Metropolità	2.604.866	2.343.467	11,2	30.545.586	30.672.060	-0,4
Comarques Gironines	358.061	290.102	23,4	3.729.869	3.057.082	22,0
Camp de Tarragona	223.507	289.243	-22,7	2.686.959	2.245.455	19,7
Terres de l'Ebre	79.199	63.935	23,9	454.262	236.708	91,9
Àmbit de Ponent	173.521	154.212	12,5	1.773.175	2.390.560	-25,8
Comarques Centrals	201.254	178.102	13,0	1.916.089	1.864.473	2,8
Alt Pirineu i Aran	26.644	31.469	-15,3	255.156	146.206	74,5

Font: Idescat.

Taula 2. Evolució del nombre de biblioteques i equipaments. Catalunya i Àmbits. 2008-2006

	2008							
	2008	2006	% Variació 08/06	biblio. per 10.000 habitants	% menys 100 m2 de superfície útil	% accés internet	% accés internet ús públic exclusiu	% amb pàgina web
Catalunya	818	832	-1,7	1,11	27,1	94,7	84,1	48,0
Àmbit Metropolità	447	455	-1,8	0,91	22,1	95,7	83,7	58,2
Comarques Gironines	91	92	-1,1	1,28	26,4	93,4	80,2	36,3
Camp de Tarragona	73	76	-3,9	1,22	27,4	89,0	83,6	41,1
Terres de l'Ebre	38	36	5,6	2,03	31,6	97,4	89,5	39,5
Àmbit de Ponent	73	74	-1,4	2,07	42,5	91,8	83,6	26,0
Comarques Centrals	74	76	-2,6	1,47	32,4	97,3	87,8	39,2
Alt Pirineu i Aran	22	23	-4,3	2,99	54,5	95,5	90,9	31,8

Font: Idescat.

Taula 3. Evolució de la superfície útil. 2008-2006

	2008	2006	Variació %
menys de 100	222	238	-6,7
de 100 a 249	221	234	-5,6
de 250 a 499	115	126	-8,7
500 i més	260	234	11,1

Font: Idescat.

Taula 4. Evolució dels préstecs domiciliaris. 2008-2006

	2008	2006	Variació %
Llibres	9.940.640	9.000.827	10,4
Publicacions periòdiques	962.271	875.119	10,0
Documents sonors	1.824.896	2.510.995	-27,3
Documents audiovisuals	4.925.665	3.355.600	46,8
Documents electrònics	399.936	300.133	33,3
Altres	144.673	243.397	-40,6
Total	18.198.081	16.286.071	11,7

Font: Idescat.

Taula 5. Evolució del maquinari. 2008-2002

	2008		2002	
	Unitats	% de biblioteques que en disposen	Unitats	% de biblioteques que en disposen
Terminals d'ús públic exclusiu	7.772	89,0	4.102	72,9
Terminals per a gestió interna	4.493	96,1	3.280	89,5

Font: Idescat.

Taula 6. Evolució de la disponibilitat d'Internet i serveis exteriors. 2008-2002

	2008		2002	
	Biblioteques	% sobre total	Biblioteques	% sobre total
Amb accés a Internet	775	94,7	669	80,1
Amb Internet per a ús públic exclusiu	688	84,1	561	67,2
Amb pàgina web	393	48,0	268	32,1
Total biblioteques	818		835	

Font: Idescat.

Taula 7. Evolució dels llocs de consulta. 2008-2002

	2008	2002	Variació %
Menys de 10	157	130	20,8
De 10 a 49	347	430	-19,3
De 50 a 99	169	160	5,6
100 i més	145	115	26,1

Font: Idescat.

Taula 8. Titularitat

	2008
Pública Generalitat	169
Pública estatal	15
Pública local	420
Privada	134
Universitària	53
Altres	27

Font: Idescat.